UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis. ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue] docto eos digne legenti. predicanti. aut ...

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Dominica nona post trinitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Visual Library

ſancti an̄te beate Math.xxiiij. Mittet an-
gelos ſuos ⁊ congregabunt electos eius.
Iſtud patet de lazaro Luce.xvj. Ec̄ouer-
ſo autē maloꝝ hominū ſunt duplices fru-
ctus.ſcʒ mali in p̄ſenti culpa.⁊ peſſimi ī fu-
tura pena. In p̄n̄ti nan̄qʒ culpa triplicem
fructum malū habēt. ſcʒ plenum vermibꝫ
corroſionis. Cuiuſmodi ſunt fruct⁹ laſci-
uie ⁊ carnalis delectationis qui ad modi-
cum apparent delectabiles.ſed poſt ꝑpetra-
tionē habēt vermē remorſionis cōſcientie
Iſaie vlti. Uermis eoꝝ nō morietur. Hic
eſt vermis q̄ corroſit ederam cui⁹ ſub vm-
bra Ionas delectabat̄ Ione.iiij. vbi dicit̄
Letatus eſt Ionas leticia magna. ſed ſta-
tim edera morſu vermis aruit Roma.vj.
Quem fructū habuiſtis in quibꝫ nūc eru-
beſcitis. Sc̄d̄s fructus eſt plen⁹ ſaporibꝫ
amaricatiuis.⁊ ſunt fruct⁹ auaricie ⁊ mun-
dialis poſſeſſionis. Unde ſicut comedēti-
bus fructus īmaturos ⁊ crudos cibi ſiūt
inſipidi. Sic diuitibꝫ q̄ delectant̄ in diui-
tijs vel honoribꝫ ꝯgregādis diſpenſandis
⁊ cōſeruandis.cibus ſpiritualis gr̄e et de-
uotiōis orōnis ⁊ ꝯtemplatiōis apparet in-
ſipidus. Ioſue.v.dicit̄.q̄ ꝯſcito filij iſrael
ceperunt veſci fructibꝫ terre ſtatim defecit
māna. Ueruntamen q̄ȝ neceſſe eſt ꝑ bona
tp̄alia tranſire ad eterna.ſm̄ Grego. Et iō
vt iſti fruct⁹ ſint dulces apponant̄ ad ignē
vt aſſentur. Ad ignem dico caritatis. Naz
adminiſtrātī ex caritate temporalia meri-
toriū eſt.j. Corinth.xvj. Om̄ia veſtra in ca-
ritate fiant. Hoc precipit̄ de agno Exodi
xij. vt nō comedat̄ ex eo quicq̄ȝ coctū aqua
aut crudum ſed aſſum igni.id eſt. feruore
caritatis.ad honorē ſcʒ dei ⁊ vtilitatē pxi-
mi. Alioquin q̄ amat diuitias alit̄. fructuʒ
nō capiet ex eis Eccl̄es.v. Hiere.xij. Con-
fundemini a fructibꝫ veſtris.ꝓpter iram fu-
roris dn̄i. Tertius fruct⁹ ſunt inutiles ſu-
perbie ⁊ tēporales ambitiones. Et iſti ſūt
pleni humoribꝫ inflatiuis. De q̄bꝫ dicitur
Iſa.x. Uiſitabo ſuꝑ fructuʒ magnifici cor-
dis. Licet enim fruct⁹ honoris ſuauiter ſa-
piat.tamē periculoſe inflat. In geſtis Ale-
xandri narrat̄ q̄ ſui milites in india inue-
nientes fruct⁹ dulces nō poterāt ſaturari
ex eis.⁊ orta peſtilentia mortui ſunt. Ecce
dulcedo fructus affert mortē. Et ideo ſa-
pientes comedūt fructus cū ſale diſcretio-
nis ⁊ modeſtie. Iob.vj. Nunq̄d poterit co-
medi inſulſum.q̄d non eſt cōditū ſale ſcʒ
ſapientie. Alius eſt fructus malorū in pe-
na futura. De quo Hieremie.xxj. Uiſita-
bo ſuꝑ vos iuxta fructum ſtudioꝝ veſtro-
rū. Tunc enī cum venerit xp̄s ad iudican-
dum dicet illud Daniel.iiij. Succidite ar-
borem ⁊ diſꝑgite fructus ei⁹. Quomō aūt
diſperget̄. dicitur hic.q̄ȝ primo excidetur ⁊
tunc in ignē mittetur. Fructus autē eorū
in ſpeciali deſcribit ſapiēs Sap.iiij dicēs.
Erunt poſt hec decidētes ſcʒ tan̄qʒ fructus
de arbore maturati.ſine honore ⁊ ꝯtume-
lia inter mortuos in ꝑpetuum. Quoniā di-
rumpet illos inflatos ſine voce ⁊ mouebit
illos a fundamētis ⁊ vſqʒ ad ſupremū de-
ſolabunt̄.⁊ erunt gementes.⁊ memoria eo-
rū peribit. Ubi ſm̄ Robertū Holgot de-
ſcribit ſeptē penales ꝯditiones damnādo-
rum.quia deijcient̄ confuſione.affligētur
cum deſperatione.repellent̄ ſine reſponſi-
one.deſtruentur cū autentica ratione.pu-
nientur ſine conſolatione.cōterent̄ ſine cō-
tradictione.ſupprimēt̄ ſine recordatione.
Nos igit̄ fratres cariſſimi ſtudeamus eſſe
bone arbores quibꝫ bonos fructus facien-
tes ꝑ gratiā fructum glorioſum celeſtis re-
tributionis ꝯſequi mereamur. Quod no-
bis ꝯcedere dignet̄ pater ⁊ fi.⁊ ſ.ſ. Amen.

¶ Dominica nona poſt trinitatis.I.

Sermo C.

Redde rationem villicationis tue.iam enī nō po-
teris villicare Luce.xvj. Inter
cetera xp̄ianos a malo retrahentia ⁊ ad bo-
num cōmouentia ſeu inducentia maxīe ne-
ceſſaria eſt ꝯſideratio vite p̄ſentis. que nō
eſt aliud niſi q̄dā ꝑegrinatio qua tendim⁹
ad futurā gloriā ⁊ patriā. Iuxta illud ap̄li
ad Hebre.xiij. Non enī habem⁹ h̄ manen-
tē ciuitatē.ſed futurā inq̄ram⁹. Neceſſe eſt
igit̄ homini ꝯſiderare.⁊ p̄mo p̄ oculis ſem-
per ponere.q̄ȝ hac ꝯditōe intrauit hūc mū-
dū vt q̄n̄qʒ exeat.vt dicit Seneca li.de re-
medijs fortune. Ipſe ḡ xp̄ian⁹ vere ē q̄ ſm̄
Aug⁹.ſuꝑ Ps.xxxviij.in domo hui⁹ mun-
di ſe ꝑegrinū cognoſcit. Et ſi igitur nobis
cuncta cedāt ꝓſpera.⁊ ſi affluāt diuitie.⁊ ſi
cōfluant delicie.p̄n̄tis tn̄ tp̄is ita agēda eſt
leticia vt nunq̄ȝ amaritudo ſequēt̄ iudicij
recedat a mēoria. Ita dicit Grego.omelia
xxix. Et merito Nā de om̄ibꝫ in hac ꝑegri-

natione ↄceſſis nõ habem⁹ maius domi/
niũ. q̃ꝫ que comedim⁹ aut q̃b⁹ tegimur ad
neceſſitatẽ tm̃. Juxta illud apl'i. Habẽtes
alimenta ꝛ q̃b⁹ tegamur his ↄtenti ſimus.
Alioq̃n quicq̃d de bonis nobis collat' ad
ſupbiã vite. ꝛ ornamentũ luxurie. ad vani/
tatem mũdi ꝛ pompã diaboli diſſipaueri/
mus. diſtrictiſſimã nos ſciamus ſaluatori
nr̃o rationẽ reddituros. Nã ſicut pegrino
nõ licet tollere in via vltra victũ ꝛ amictuꝫ
corpis. Sic nec nobis ↄcedit' bonorũ pre
ſentiũ diſpenſatio niſi ad vtilitatẽ ꝓpriam.
reliquũ vero diſpenſandũ eſt ad honoreꝫ
dei ꝛ vtilitatẽ primi. Nõ ſi aliter factũ fue/
rit. exigetur a nob' diſtricta ratio diſpenſa/
tionis vel poti⁹ illicite diſſipationis. Su
mus enĩ in vita pñti nõ dñi. ſed diſpenſa/
tores bonoꝝ. Vñ dicit'. j. Pe. iiij. Sicut bo
ni diſpenſatores multiformis gr̃e dei. Et
ideo queret' a nobis de fidelitate diſpenſa
tionis. ꝛ ſiquidẽ malus diſpenſator q̃ſpiaꝫ
nr̃m ſuſpectus de diſpenſatione fuerit me
rebitur audire durũ verbũ themat'. Red/
de rationẽ villicatiõis tue. iam enĩ nõ. ꝛc.

Homo quidã erat diues q̃ habebat vil/
licũ. ꝛ hic diffamat⁹ eſt apud illũ ꝛc. Et ſeq̃
tur thema Redde rationẽ villicatiõis tue
Jn q̃b⁹ verb' tria deſcribunt'. Primo nãq̃ꝫ
deſcribit' ſeueritas diuĩe iuſticie. ꝑ quã ab
hoĩe rationẽ exigit. Vñ dr̃. Redde rationẽ
Scd̃o ſubdit' diuĩe gr̃e liberalitas. quam
homĩ ad merendũ bona ↄtulit. Vñ dr̃. vil/
licatiõis tue. Tertio infert' equitas diuĩe
iuſticie qua hoĩem a bonis hui⁹ vite deponit
Vñ dr̃. iam enĩ nõ poteris ꝛc.

Dixi primo q̇ in ṽbis p̃miſſis deſcribitur ſeueri
tas diuĩe iuſticie ꝑ quã ab hoĩe rationẽ ex/
igit. Vñ dr̃. Redde rõnẽ. Circa q̃d ſciendũ
q̇ nihil eſt homĩ ita vtile ad ſalutẽ ꝛ ↄſcien
tie ꝓprie diſcuſſionẽ ↄtinuã q̃ꝫ hr̃e ante ocu
los mẽtis ſeueritatẽ diuĩe iuſticie. ꝑ quam
diſcreta ratio ab homĩe in ſuo nouiſſimo
tempore vel circa mortem propriam vel ĩ
iudicio generali finaliter exiget'. Cuius ra
tio ẽ q2 tal' cogitatio ĩ hoĩe generat timorẽ
dñi. q̃ hoĩem retrahit a multiſ voluptatib⁹
hui⁹ ſecl'i. delicijs ꝛ vanitatib⁹. Vñ Criſo.
in ſer. de Johe baptiſta dicit. q̇ tal' timor
mentẽ corrigit. fugat crimĩa ꝛ innocentiaꝫ
ſeruat. Et Johes Caſſian⁹ li. iiij. de inſti/
tutis monachoꝝ dicit. Q: tal' timor ẽ prin
cipiũ nr̃e ſalutis ꝛ ſapie dei ex q̃ naſcũtur
omĩes ṽtutes. Ponit aũt Caſſiodo. ſuper
Ps. ij. hui⁹ rõnẽ dicens. q̇ ſicut remiſſa ſe/
curitas culpas admittit. ita timor deſide/
rabil' ſp̃ delicta excludit. Quapropt' Jſido
rus li. iiij. de ſũmo bono. ca. vij. dicit. Sol
licite dꝫ vnuſq̃ſq̃ꝫ viuere ꝛ ſemp̃ terminuꝫ
hui⁹ vite ↄſiderare vt ↄtẽplatiõe illi⁹. hui⁹
ſeculi blandicias caueat. Scriptũ eſt enĩ.
Jn oĩb⁹ opib⁹ tuis memorare nouiſſima
tua. ꝛ in eternũ nõ peccabis. Eccl'i. vij. Vo/
lens igit' ſaluator nobis incutere timoreꝫ.
ꝓponit ſĩilitudinẽ villici de reddẽda ratiõe
quã a nobis finalit' exiget. Que q̃dẽ ratio
ẽ timẽda ꝓpter tria. Pͥo ꝓpt' tpis importu
nitatẽ. Scd̃o ꝓpter accuſantiũ multiplica
tionẽ. Tertio ꝓpter exactionis ſeueritateꝫ.
Primo timẽda eſt rõ iſta. ꝓpter tpis impor
tunitatẽ. iſta enĩ rõ fiet in hora mortis nr̃e
vl' in iudicio finali. q̃ hora erit tot⁹ vltiõis
ꝛ nulli⁹ ꝓpiciatiõis. Jſa. xiij. Ecce dies dñi
veniet crudel' plenus ira ꝛ indignationis.
Et Hiere. xlvj. Dies illa dies vltiõis vt ſu
mat vindictã de inimic' ſuis. Multum ti/
mebãt ſancti hũc diẽ ꝛ horã mort' ſue ꝛ fi/
nalis iudicij. Sicut ptꝫ de Hiero. q̃ dixit.
Siue bibo ſiue comedo ſp̃ in aurib⁹ meis
ſonat illa vox. Surgite mortui venite ad
iudiciũ. Tria enĩ ſunt q̃ multũ impediunt
rõnis poſitiõeꝫ. Primũ ẽ tpis obſcuritas.
nã tp̃e noct' nõ ↄgruit facere rõem. eo q̇ ñ
p̃t tm̃ bñ libꝝ inſpicere in q̃ hꝫ mẽoriã de/
bitoꝝ. et de facili p̃t errare. Scd̃m ẽ illi⁹ q̃
p̃ſidet rõni indignatõis aduerſitas. Nam
corã iratorꝫ cũ h' aduerſario. nẽo p̃t bñ rõeꝫ
facere. Tertiũ ẽ ſatiſfactiõis ĩpoſſibilitas.
Nã q̃ in piculo eẽt faciẽs rõem. q̃ ſi inueni/
ret' defeciſſe in rõne. nõ hr̃et facultatẽ red/
dendi dño ad ſupplendũ illi⁹ rõis defectũ.
Jſta tria erũt tp̃e nr̃e rõnis. Hora enĩ erit
in medio noct' q̃ñ ꝓfundiſſime ſũt tenebre
Matth. xxv. Media nocte clamor fact⁹ ẽ.
Tũc enĩ obſcurabunt' oculi pctõꝝ q̇ ãpli⁹
lucẽ diuĩe gr̃e nõ videbũt. tũc occidet ſol di
uine mĩe. ꝛ ſole culpaꝝ tenebre cõphendẽt
pctõrẽ. Scd̃o tp̃s p̃ſidẽs ĩ iudicio erit ira
tus ꝛ aduerſabit' oĩb⁹ pctõrib⁹ Juxta illud
Ozee. xiij. Ero eis q̃ſi leena ꝛ ſic pard⁹ ĩ via
aſſirioꝝ. Occurrã eis q̃ſi vrſa rapt' catul'.
ꝛ dirumpã interiora iecoris eorũ. ꝛ conſu/
mam eos ibi quaſi leo. Ecce furor preſi/
dentis huic rationi. deſignatus in beſtijs

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

quibꝫ nihil ē crudeliꝰ. vñ Ezech. vij. dr in ꝑ
ſona dñi. Immittā furorē meum in te. et
poſt pauca. Effundā irā meā ſup te ⁊ cōple
bo furorē meū in te. Tertio nō erit pꝰ hāc
rationē reditꝰ ad vitā pñtem in q̄ poſſet
hō ſatiſfacere ꝑ peccatis ⁊ ſupplere defectū
opationū. Vñ homo ē ſpiritꝰ vadens ⁊ nō
reuertens. q̄a dr huic villico. Iā vlteriꝰ nō
poteris villicare. Iſta tria ponunt in Pſ.
Poſuerūt me in lacu inferiori. de q̄. ſ. egre/
di nō poſſum. Ecce redeundi nō poſſibili/
tas. in tenebris ⁊ in vmbra mortꝭ. Ecce tē/
poris importunitas ⁊ obſcuritas. Super
me ɔfirmatꝰ eſt furor tuus. Ecce iracūdie
ſeueritas. B. Scdo iſta ratio timēda
eſt ꝓpter accuſantiū multiplicationē. Sūt
autē ſeptē que hoīem accuſabūt circa ſuā
rationē. Primo enī accuſabit eum ɔſcien/
tia nō in occulto vt nunc. ſed publice corā
oībꝫ Dan. vij. Iudiciū ſedit ⁊ libri aperti
ſunt. i. ɔſcientie que oībꝫ aperient. Et Apo
cal. xx. Iudicati ſunt mortui ex his q̄ erant
ſcripta in libris. i. in ɔſcientijs ipoꝝ. Vnd
Aplꝰs expſſius dicit Roma. ij. Et teſtimo
nium reddet illis cōſcientia ipoꝝ. Scdo ac
cuſabunt eū diaboli. quia licet ſuggeſſerūt
homini male facere. tn̄ prodent eū. Sicut
ſocius furis interdū accuſat furē ſocium
cum q̄ furatꝰ eſt. ⁊ hoc maxime fit qñ iā va/
dit ad ſuſpendiū. deſperans de vita poſt
ſententiā latam cōtra ipm. Sic diabolus
videns ſe iā finaliter retrudi ad infernum
prodet multos vt ſecum dānent. vñ Apo/
cal. xij. diabolus appellat accuſator fratrū
De quo autē accuſabit diabolus oſtendit
Augꝰ. in quadā epiſtola ad comitē cariſſi/
mū dicens. Dicturus eſt diabolus qui re/
citabit verba ꝓfeſſionis nr̄e et obijciet no
bis in facie quicq̄d fecerimus ⁊ in q̄ pecca/
uimus. ⁊ quicq̄d facere debebamꝰ. Dictu
rus eſt enī. Equiſſime iudex iudica iſtū eſſe
meum ob culpā qui noluit eſſe tuus ꝑ gra
tiā. Tuus eſt ꝑ naturā. meus eſt ꝑ miſeriā.
tuus ꝑ paſſionē. meus ꝑ ſuaſionē. tibi ma/
ledicens. mihi ɔſentiēs. a te accepit imor/
talitatis ſtolā. a me vero pannoſam tuni/
cam. tuā veſtem aſſumpſit. in mea huc ve/
nit. Equiſſime iudex. iudica illū eſſe meū
⁊ mecum fore condemnādū. Hec Auguſt.
Tertio peccatorē accuſabunt angeli ſan/
cti. ⁊ precipue illi qui nos cuſtodiūt. vnuſ/
quiſqꝫ ſuū accuſabit quē cuſtodit. Sic me
dicus peritus omnē defectū mortuo im/
putat q̄ eius p̄cepta aut monita aut ſuaſi/
ones ɔtempſit. neglexit aut ſeruare nō cu/
rauit. Unde angeloꝝ v̄bū erit illud Hie/
remie. lj. Curauimꝰ babylonē ⁊ nō eſt cura
ta. q. d. fecimus q̄d i nobis erat. ſed ipa ani
ma nō curauit. Quarto accuſabunt pecca
torē creature Iob. xx. Reuelabūt celi iniq̄/
tatem impij. ⁊ terra aduerſus eum conſur
get. Aduocabit enī dominꝰ celū deſurſū.
⁊ terram diſcernere pplm ſuū. Unde Cri/
ſoſto. ſup Math. In illo die nihil ē q̄d re/
ſpondeamꝰ. vbi celū ⁊ terra. ſol ⁊ luna. dies
⁊ noctes. ⁊ totus mūdus ſtabit cōtra nos
in teſtimoniū peccatorū noſtroꝝ. Quinto
accuſabūt peccatorē miſerabiles perſone
que ab eo iniuriā ſunt paſſe. tunc enī faciet
dñs iudiciū inopis ⁊ vindictā pauperum.
Ipſe enim eſt pater orphanoꝝ ⁊ iudex vi/
duarū. vt dicit in Pſ. Et ergo Grego. di/
cit. Si queris. quis te accuſabit. certe to/
tus mūdus. Non ſolū autē accuſabit. ſed
etiā cōſurget in vindictā cōtra peccatores
Sap. v. Armabit creaturā ad vindictā ⁊
vltionē inimicoꝝ. ⁊ pugnabit cū illo orbis
terraꝝ cōtra inſenſatos. Deus enī non ſo
lum tunc armabit ſeipm. ſed etiā creaturā
ſuā. dando videlicet tam angelis bonis q̄
hominibꝫ virtutē ⁊ voluntatē accipiendi il/
lud iudiciū ⁊ penā faciendā in reprobis.
Erit enī oīs creatura cōcors in ſententia
cū deo illa die. ſine miſcdia ſine cōpaſſione
aliq̄ miſeriꝭ exigenda. vñ dicit Holgot ibi/
dem. Et ſicut deꝰ oīa creauit ꝓpter electos.
ita oīa mouebit ſuo modo ad ſe vindican/
dū de reprobis. Vñ ſicut elemēta ſeruiūt
homini vt ipe deo ſeruiat. ita ſeruiēt deo.
vt de reprobis qui ei ſeruire noluerūt vl/
tionem accipiat Sap. xvi. Creatura tibi
creatori deſeruiens excandeſcit in tormē/
tum aduerſus iniuſtos. Sexto accuſabit
hominē peccatū eius Hiere. ij. Arguet te
malicia tua. ⁊ auerſio tua increpabit te. vn
de colligata erunt pctā homis ad collū ſi/
cut furtum eiꝰ Ozee. xiij. Colligata ē iniq̄/
tas effraim. Et Trenoꝝ primo. Conuo/
lute ſunt et impoſite collo meo. Et Pro/
uerbioꝝ quinto. Iniquitates ſue capi/
unt impium. ⁊ funibus peccatorum ſuorū
vnuſquiſqꝫ cōſtringitur. Septimo accuſa
bunt hoīem tormenta ⁊ inſtrumēta dñice
paſſionis de ingratitudie maxima. Unde

Dominica nona poſt trinitatis

Hieronym⁹. Crux xp̄i ꝯtra te pugnabit.
xp̄s ꝑ vulnera ſua ꝯtra te allegabit. cicatri
ces ꝯtra te loquent̄. ⁊ claui de te ꝯquerent̄
Hinc Auguſ. de ſimbolo dicit in tractatu
ſuo. Fortaſſe ideo dn̄s in corꝑe ſuo cica/
trices obſeruauit vt in iudicio pctōrib⁹ ex
probraret ⁊ conuincens eos diceret. Ecce
hoīem quē crucifixiſtis. ecce deū ⁊ hoīem
in quē credere noluiſtis. videte vulnera q̄
infixiſtis. agnoſcite latus q̄d impugnaſtis.
q̄d ꝓpter vos apertū eſt ⁊ intrare noluiſtis
Vn̄ Apoca j. Videbit eū oīs oculus ⁊ qui
eū pupugerūt. Tertio iſta ratio eſt
timēda ꝓpter exactōis ſeueritatē. Strictiſ
ſime autē ponet̄. nō ſolū de magnis. ſꝫ etiā
de minimis peccatis. Erit aūt illa ratio d̄ plu
rib⁹. Et primo de aīa a deo data. quaꝫ de⁹
dedit in ſollicitā cuſtodiā. ſicut rex filiaꝫ ſu
am. Deute. iiij. Sollicite cuſtodi teipm̄ et
aīam tuā. vtrūqꝫ dicit corpus ⁊ aīam. Sed
ecōuerſo multi hodie faciūt curam carnis
tm̄. ſequētes ei⁹ deſideria. curā aūt aīe pau
ci faciunt. et ita ꝑmittūt ancillam dn̄ari. vt
dicit Bern̄. li. de ꝯtemplatiōe mūdi. cū tn̄
totus iſte mūdus ad vnius aīe preciū eſti/
mari nō poſſit. vt dicit Bern̄. in li. medita/
tionū. Et Criſ. de reparatione lapſi dicit.
Si aīam negligimus. nec corpus ſaluare
poterim⁹. ſed bene ecōuerſo. iō dicit. vtrū/
qꝫ cuſtodi ſollicite. Scd̄o exiget̄ ratio de
corꝑe noſtro ſicut de cuſtodia boni caſtri.
in quod ſepius inimici dei ſcꝫ carnis volu
ptates ⁊ alia vicia immiſſa ſunt. ⁊ aliȷ̄ ami/
ci expulſi. id eſt. virtutes. Eſt eni corp⁹ no/
ſtrū ſicut iumentū nobis a deo conceſſum
ad vtilitatē aīe. cui debem⁹ cibū diſcipli/
nam ⁊ onus Eccl. xxxiij. Cibaria ⁊ vga et
onus aſino. Exigetur ḡa nob quō corpus
noſtrū cibauim⁹ ſupflue. vel laute ad laſci/
uiendū. quō ipm̄ nō diſciplinauim⁹ cū ſu/
perbiuit. quō nulla onera pn̄ie in ipō por/
tauimus. ſed pot⁹ onera diaboli. Tertio
erit ratio reddēda de ꝓximis. Et p̄mo pa/
ter de filio. ⁊ ſiquidē malus fuerit filius ꝓ/
pter negligentiā pr̄is punier̄ pater cū filio
ſicut heli cū filiȷ̄s ſuis. j. Reg iiij. Vnō pa/
tri dicit̄ Prouer xix. ⁊ xxix. Erudi filiū tu
um. Verſus. Si tibi ſit nat⁹ peccantē cor/
rige natū. Ne ſuū lugere poſſis de iure re/
atum. Item p̄latus de ſuo ſubdito Iuxta
illud Ezech. xxxiij. Fili homis ſpeculato/
rem dedi te domui iſrael. Audiēs ergo ſer
monē ex me annūciabis eis. Si me dicēte
ad impiū. impie morte morieris. ⁊ non fue
ris locutus. vt ſe cuſtodiat impi⁹ a via ſua.
ipe in iniq̄tate ſua morietur. ſanguineꝫ aūt
eius de manu tua requiram. Vn̄ Aug⁹. in
ep̄la hortat̄ ad Comiteꝫ. Queſo mi frater
vt oīb⁹ ſubiectis in domo tua a maiore
ad minorē. amorē et dulcedinem regni ce/
leſtis. amaritudinē ⁊ timorē iehenne annū
cies. ⁊ de eorūꝫ ſalute ſollicitus ⁊ vigil exi/
ſtas. quia de oīb⁹ ſubditis q̄ in domo tua
ſunt rationē reddes. Hec Aug⁹. Itē prin
ceps terrenus reddet rationē de ſuo infe/
riori. Nam dicit Iſido. de ſummo bono li
bro. iij. ca. xxiij. Siue augeatur pax ⁊ diſci
plina eccleſie ꝑ fideles pricipes ſiue ſolua/
tur ab eis. ille rationē exiget qui eorū pote
ſtati ſuam eccleſiā tradidit. Unde in figu/
ra huius ꝓpter delicta populi pricipes iuſ/
ſi ſunt ſuſpendi cōtra ſolem Numeri. xxv.
Hinc etiā Sapie. vj. dicit̄. Iudiciū duriſ
ſimū erit his qui p̄ſunt. Quarto exigetur
ratio de malis cōmiſſis. Unde in ſimbolo
dicit̄. Reddituri ſunt rationē de ꝓpriȷ̄s fa/
ctis ſiue bonis ſiue mal'. ij. Corinth. v. Re/
cipiat vnuſquiſqꝫ ꝓut geſſit. Tanta autem
erit ſeueritas circa mala cōmiſſa vt etiam
paſſus minim⁹ requirat̄ Iob. xiij. Obſer/
uaſti oīes ſemitas meas. ⁊ veſtigia pedū
meorū conſideraſti. Et eiuſdē. xiiij. Tu q̄/
dem greſſus meos dinūeraſti. Et eiuſdem
xxxiiij. Oculi ei⁹ ſup vias hoīm. ⁊ oēs greſ
ſus eorūꝫ conſiderat. Modicum apparet
apud homīes verbū ocioſuꝫ. ⁊ tn̄ ratio di
ſtrictiſſima de eo exiget̄ Math. xij. De oi
verbo ocioſo quod locuti fuerint homīes
reddent rationē. Ocioſum aūt verbuꝫ ſm̄
Glo. ordina. ibideꝫ. eſt quod caret ratione
iuſte neceſſitatis. aut intentione pie vtilita
tis. Et Hieronym⁹ ſup Leuit. ca. xxj. dicit
Quicq̄d nō edificat audientes in periculū
vertit̄ loquētiū. Et ibidē. Qui ſcurrilitatē
replicat ⁊ aliquid profert turpitudinis h
nō ocioſi ſermonis. ſed crimioſi reus tene
bitur. Et de his Sapie p̄mo dicit̄. Qui lo
quitur iniqua nō poterit latere. nec p̄teri/
et illū corripiens iudiciuꝫ. Modica appa/
ret cogitatio vana. ⁊ tn̄ veniet ad iudiciuꝫ
Sapie p̄mo. In cogitationib⁹ impiī inter
rogatio erit Et eiuſdē. vj. Ipe cogitatōes
nr̄as ſcrutabit̄. Vn̄ Grego. ſup Math. x.
Oīes capilli vr̄i nūerati ſunt dicit. Sic

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

deus vias ꝯſiderat ⁊ greſſus numerat. vt
nec minime cogitationes aut verba minutiſ
ſima que apud nos viluerūt in eius iudi-
cio remaneāt indiſcuſſa. Quinto erit red-
denda ratio nō ſolū de malis cōmiſſis. ſed
etiā de bonis omiſſis. Sicut patet de his
quib9 dicit dñs Math. xxv. Eſuriui et nō
dediſtis mihi manducare. Iſtud iā patuit
in diuite epulone. q̄ ꝓpter omiſſa opa pieta
tis in lazaro dānat9 eſt. Luc. xvj. Item de
tpe perdito inutiliter in q̄ multa vana ſūt
facta. multa ſalutaria obmiſſa ⁊ preſertim
de tpalib9 feſtiuis que cōſumūt homies in
gula ⁊ ebrietate. in ſupbia ⁊ vanitate. in le-
ticia carnali ⁊ alijs vicijs. Cum tamē dicat
Bern. in ſermone ad ſcolares. Nihil p̄cio
ſius tpe. Sz heu nihil hodie vili9 reputat
Tranſeunt dies ſalutis. ⁊ nemo recogitat
Sed certe ſicut nō pibit capillus de capi-
te. ſic nec momentū de tpe. ſcʒ de quo ratio
nō exigetur. Anſelmus in meditatiōibus.
Oē tps impenſuʒ tibi. q̄ret qualiter a te
ſit expenſum.

Dixi ſecūdo

q in verbis pre-
miſſiſ ſubditur
liberalitas diuine grē quā hoi ad meren-
dū bona cōtulit. Cū dicit villicatiōis tue.
Pro quo ſciendū q licet hō recepit omnia
bona a deo. ⁊ ea que in celo ⁊ ea que in ter-
ra. mari. in aq̄s. in ſiluis ⁊ abiſſis. eo q oia
iſta facta ſunt ꝓpter hoiem vt dicit Hugo.
Iuxta illud Ps. Omia ſubieciſti ſub pedi
bus ei9. oues ⁊c. tñ in his omib9 hō nō pōt
dici dñs verus. ſed tm̄ villicus ſeu diſpen
ſator. eo q omnia iſta recepit ad diſpenſan
dum. non ad diſſipandum. Recepit enim
bona nature. bona fortune. ⁊ bona gratie
Bona nature ſcilicet animam et corpus. ⁊
quinq̄ ſenſus ⁊ tres potentias anime ſcʒ
intellectum voluntateʒ ⁊ memoriā. Bona
fortune. vt diuitias. honores. aurū. argen
tum. ⁊ poſſeſſiones. Bona gratie. ſcʒ virtu
tes ⁊ dona ſpūſſancti. q̄ omia recepit qua-
ſi ſub mutuo. ⁊ q̄dāmodo ſub vſuris. eo q
dñs vult nos negociari p iſta Math. xxv
Et Luce. xix. Negociamini dū venio. Ipe
eni eſt homo ille nobilis qui abijt in regio
nem longinquā. accipere ſibi regnuʒ et re-
uerti. qui in ſuo receſſu conuocatis ſeruis
ſuis. vni dedit quinq̄ talenta. alij duo. alij
vero vnum. Dedit autē omia iſta ſub vſu-
ris. q2 bona nature ad ogandū. bona gra
tie ad merendū. bona fortune ad diſtribu
endum. bona ſcientie ad docenduʒ. bona
potentie ad defendendū. bona opulentie
ad ſuſtentandū. Vſure iſtorū bonoꝝ ſunt
lucra animarū. quas lucrantur homies p
iſta dona eis cōceſſa. ſm Horā ſup Ma
theum. xxv. capitlo. Que vſura maxie pla
cet deo Prouerb. xix. Feneratur deo q̄ mi
ſeretur proximo. Sed quia peccator diſſi
pat iſta bona. nec de eis lucrū reportat. q̄d
tunc fit quādo ea non ad honorem dei nec
ad ſalutē propriā nec proximi vtilitateʒ cō
uertit. Ideo tunc dicitur diſſipator ⁊ non
villicus. Unde de prodigo filio dicit Lu-
ce. xv. Et recepta portione ſua filius ado-
leſcentior iuit in regionem longinquam. ⁊
cōſumpſit eaʒ cū meretricib9. et diſſipauit
viuēdo luxurioſe. quod tūc fit quādo ho-
mo peccat mortaliter. q̄a tunc omia bona
diſſipat. Primo bona nature ſm Franci-
ſcū abbatem aſtenſem. vt intellectuʒ male
operādo. voluntatē. proximū odiendo. et
memoriā. ad memoriā iniurias ꝓximi re-
miniſcendo. Itē oculos diſſipat vana re-
ſpiciendo. aures mala audiēdo. ⁊ ſic de a-
lijs. Poſtea bona fortune diſſipat male ac-
q̄rendo. auare retinēdo. ⁊ male expenden-
do. vſuras ⁊ mercātias exercendo. Poſtea
bona grē ⁊ v̄tutes q̄s de9 repoſuit in aīa
ei9. ſicut theſaurū in archa ipe petōr ꝓijcit
extra dū peccat. q̄a ꝯtraria ꝯtrarijs expel-
lunt. vt hūilitas p ſupbiā. pietas p auarici-
am. caſtitas p ꝯcupiſcētiā. ⁊ ſic de alijs. Et
ſic petōr totā ſuā ſubam diſſipauit. Unde
Prouer. xxix. dr. Hoies peſtilentes diſſi-
pant ciuitatē. i. totam pſonā ſuā cū omnib9
bonis. cū omib9 potentijs aie ⁊ corporis
Ita exponit Franciſc9 aſtenſis ſuper Lu
cam ca. xv. Sed q̄a de9 omipotens tradē-
do bona homini p̄dicta ad vſum dedit ea
in numero pondere ⁊ mēſura. vt dr Sap.
xi. et. viij. Methaphiſice. ⁊. ij. de aia. Ideo
villicus iſte ſi vult bene diſpēſare bona do
mini ſui maxime hʒ inter cetera. opus aſpi
cere ad numeꝝ. pondus ⁊ mēſurā. ita vtiſ
vt omia noſtra facta in menſura numero ⁊
pondere diſponamus. vt dicit Robertus
Holgot ſup lib. Sapie ca. xi. In cui9 figu
ra legim9. iij. Eſdre. iiij. verſus p̄ncipium.
Et angelus ad eſdrā miſſus dicit ſibi ſic.
Tres vias miſſus ſum oñdere tibi. ⁊ tres
ſilitudines ꝓponere corā te. Vade ponde-

ra mihi pondꝰ ignis aut menſura mihi flatum venti. aut reuoca diē que preteriit. q̄ſi di. pondera penā infernalis acerbitatis. mēſura flatū tp̄alis vanitatis ⁊ reuoca. hoc ē. numera reatū ꝓprie prauitatis. Iſta bene deberet metiri q̄libet homo ſi vult euadere diſtrictā rationē villicationis ſue. Nam ꝑ hec multū ꝓficiet in diſpenſatione bonorū ſibi collatorū a deo. ⁊ ea nō niſi ad ſalutis ſue comodū ordinabit. Debet ſiquidē homo mēſurare mūdane gl'ie leuitatē preſentis tranſitꝰ breuitatē ⁊ future vite iocūditatē. Et cū menſurauerit debet numerare q̄ recepit diuina munera. q̄t cōmiſit horrēda crimia. q̄t obmiſit cōceſſa tempa. Et poſtq̄ ſic nūerauerit ponderet q̄ntū debet. ponderet q̄ntū ingratꝰ fuit. ponderet q̄ntū meruit. Et ſic erit optimꝰ villicꝰ villicationis ſue. Quia oīa in nūero pondere ⁊ mēſura ſuo dn̄o ſicut accepit reddet. Sꝫ quantū iſta ꝓficiāt villico cōſideranda videamꝰ. Certe eni ſi menſurabit mundane glorie leuitatē videbit q̄ ipa eſt parū apprecianda. vnde Aug. ſup Pſ. cxliij. dicit. Inanis huius ſeculi fallax eſt ſuauitas. infructuoſus labor. ⁊ ꝑpetuus timor. p̄iculoſa ſublimitas. initiū ſine ꝓuidentia. finis cū pena. Hanc vanitatē mēſurabat ille rex de quo Valeriꝰ lib. vij. ca. ij. dicit. Rex inq̄t ille ſubtil' iudicij. cū ſibi traditū fuiſſet diadema. priuſq̄ capiti imponeret. fert' retentū diu ꝯſideraſſet dixiſſe. O nobilē magis q̄ felicē pannū. quē ſi q̄s penitꝰ cognoſcat q̄ multis ſollicitudinibꝰ ⁊ periculis ⁊ miſerijs ſit refertus. nec humi q̄dē iacentē tollere vellet. Si ſic mēſurarēt hodie villici noſtri gloriā tp̄alē certe nō ſuperbirent tm̄. ſed dicerēt illud. ij. Cor. x. Nos aūt nō in immēſū gloriabimur. ſed ſc̄m mēſurā regule qua mēſus ē nobis deꝰ. Iſta regula ē regulata ꝯſcientia. ij. Cor. j. Gl'ia nr̄a hec eſt teſtimoniū ꝯſcientie nr̄e. Nō ſolū autē debemꝰ mēſurare p̄ntis vite vanitatē ſed etiā breuitatē Iuxta illud. Ecce menſurabiles poſuiſti dies meos. ⁊ ſuba mea tanq̄ nihilū ante te. Vn̄ Iob. vij. Memento mei q̄ ventus eſt vita mea. Et ibidē. Nihil eni ſunt dies mei. Et Iacobi. iiij. Vapor ē vita noſtra ad modicū parens. Iſtā breuitatē aduertebat bene parſes rex. qui aſpiciens de ſublimi exercitꝰ ſui multitudinē flere cepit. Interrogatꝰ vero q̄re flere reſpōdit. quia nullus iſtorū ꝑ centū annos remanet. Debemꝰ etiā tertio menſurare future vite iocunditatē. recolendo q̄t beatitudinis gaudia recipiemꝰ ꝓ momentaneis meritis in p̄nti. et certe nō inueniemus menſurā. quia p̄miabimur vltra ꝯdignum. Sicut patet Luc. vj. De menſura ſupeffluente. Et Roma. viij. Non ſunt cōdigne paſſiones huiꝰ tp̄is ad futurā gloriā. Sc̄do numeremꝰ diuina munera. ⁊ ea inueniemꝰ infinita. quia numerari nō poſſunt. Primo munus creationis ad eius ſimilitudinē. Sc̄do munus creaturarū ſubiectionis. Pſ. Omnia ſubiecisti ſub pedibꝰ eius. Tertio munꝰ recreationis Rom. v. Cū adhuc inimici eſſemꝰ ſc̄m caritatē ſuā recōciliauit nos. Quarto munꝰ pctōrū remiſſionis Apoca. j. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctīs. Quinto munꝰ glorie celeſtis. Itē numeremꝰ quot cōmiſimꝰ horrēda crimina ⁊ iterū inueniemꝰ infinita. Pſ. Delicta q̄s intelligit Iob. xxij. Propter maliciam tuā ⁊ infinitas iniq̄tates tuas. Itē numeremꝰ q̄t obmiſimꝰ ꝯceſſa tp̄a. ⁊ inueniemꝰ q̄ infinita Eccl. xvij. Nūerū dierū ⁊ tp̄s dedit illi. Sed ad q̄d dedit dicit' Iob. xxiiij. Deus dedit ei locū p̄nie ⁊ ipe abutit' eo in ſupbia. Tertio debemꝰ ponderare q̄ntū debemꝰ p̄ſertim ꝓpter bn̄ficiū incarnationis ex q̄ natura nr̄a cū natura diuina cōicationē cepit hr̄e Eccl. xiij. Pōdus ſuper ſe tollit q̄ honeſtiori ſe cōicat. Sc̄do ponderemꝰ q̄ ingrati fuimꝰ ⁊ ingratitudis noſtre pondera deponamꝰ Iuxta ꝯſiliū apl'i ad Heb. xij. Deponētes omne pondꝰ et circūſtans nos pctm̄. ꝑ patiam curramꝰ ad ꝓpoſitū nobis certamē. Tertio ponderemꝰ q̄d meruimꝰ. q̄ totū ſiue bonū ſiue malū in iudiciū adducet' Iſa. xxvj. Ponā iudiciū in pondere ⁊ iuſticiā in menſura. Et ſic diſponamus nos in mēſura nūero ⁊ pondere. Et tantū de ſecundo.

Dixi tertio q̄ in verbis p̄miſſis deſcribit' eq̄tas diuine ſententie. qua hoīem a bonis huiꝰ vite deponit Cū dicit'. Iam eni nō poteris villicare. Equiſſima ſiquidē eſt illa ſententia. vt pctōr qui in hac vita tempus conceſſum ad bn̄faciendū inutiliter conſumpſit. poſt hanc vitā nō habeat tp̄s ad bn̄ opandū. ſed patiendū. Vn̄ ei iuſte dicit'. Iā non poteris villicare. Cuiꝰ ratio eſt. quia iam

mūdꝰ trāſibit ⁊ ꝯcupiſcētia eiꝰ. Ideo dicit
Celū ⁊ terra tranſibūt Mat. xxiiij. Et tūc
oīa inſtrumēta bñ opandi ceſſabūt. ꝓpt qḋ
dicit Iſido. li. iiij. de ſum. bo. ca. xxxj. Tm̄
in hac vita licitū eſt opari bonū. Illic nāqꝫ
ſcꝫ in futura vita iā non opatio expectat.
ſed retributio meritoꝝ. Hec ille. vñ Apl's
dicit. Dum tp̄s habemꝰ opemur bonum.
Certe fatue ꝟgines q̄a tunc voluerūt eme
re oleum qñ ſponſo debuerūt occurrere. ⁊
cū eo ad nuptias intrare. audiūt a ſponſo.
Neſcio vos Math. xxv. Nec mirum ſi ita
ſubtrahit ⁊ denegat tp̄s benefaciēdi poſt
hanc vitā negligentibꝫ. cū ſm̄ equitatē di/
uinā oīa tp̄a tp̄s ſuū habēt. Sicut ergo
eſt tp̄s laboris. ita debet eſſe ⁊ q̄etis Apo/
cal'. xiiij. vt requieſcāt a laboribꝫ ſuis. Vnō
Iſa. xxviij. dicit. Nunquid tota die arabit
arans vt ſerat. ꝓſcindet ⁊ ſarriet humū ſu
am. Et ſequit. Verū non in ꝑpetuū tritu/
rans triturabit. Et h̄ a dño deo exiuit con
ſiliū vt magnificaret iuſticiā. Ecce equita/
tem ⁊ iuſticiā in hoc ꝙ denegat tp̄s negli/
gentibꝫ ⁊ reddit merces opantibꝫ. Audiat
ergo villicꝰ iniq̄tatis. oparius in vinea dñi
negligens. diſſipator inutilis bonoꝝ. ſer/
uus nequā ⁊ infidelis ꝯſtituit ſup multa
talenta ⁊ ſup mltas mnas Math. xxv. Et
Luč. xix. Quia nūc tp̄s eſt acceptabile. ſic
clamat Apl's. Ecce nunc tp̄s acceptabile.
Eſt aūt acceptabile ad multa villicoꝝ offi
cia exercēda. Nā villici officiū eſt de agris
colendis ⁊ ſeminādis. Iuxta illud. Diligē
ter exerce agrum tuū. Hoc aūt eſt tp̄s p̄ns
q̄a in futuro erit tp̄s metendi. Ps. Eūtes
ibant ⁊ flebāt. q̄d debet facere per labores
meritorios ⁊ ieiunia. Necnō ꝑegrinatōes
⁊ afflictiōes corpales amputando nociua
deſideria carnalia ⁊ ea fundiꝰ eradicando
Cantico. ij. Tempꝰ putatōis aduenit. Iō
dicit Ps. Tempꝰ faciendi dñe. Scd̄m of
ficium villici eſt edificare noua edificia vel
antiqua reparare. Et quo ad hoc hodie ē
tempus edificandi Eccl'es. iij. Tempꝰ edi/
ficandi. ſcilicet nūc eſt. ſed in futuro erit tē/
pus deſtruendi. ſcilicet mala. Tertiū offi/
ciū villici. eſt diligēter cuſtodire bona do
mini ſui. ⁊ ea vtiliter diſpenſare. ſcꝫ ad ho/
norem domini et vtilitatem familie eius.
Math. xxiiij. Fidelis ſeruus et prudens
quem conſtituit dominus ſuper familiā
ſuam vt det illis cibū in tp̄e. Quod fit per

elemoſinarum largitionē. qñ villicꝰ diſpſit
dedit paupibus. Hoc autem tp̄s eſt p̄ſens
q̄a in futuro ligabunt manus vt non poſ/
ſint aliq̄d diſtribuere Mat. xxij. Quartū
officiū villici eſt reſartire ⁊ reparare oīa
damna ⁊ recōpenſare in domo dñi añ ad/
uentum eius. ne ſcꝫ in aliquo de negligen/
tia notet. Sicut legit de Iacob qui oīa
damna in grege ouiū a luporum incurſibꝫ
vel alias a quocūqꝫ illata recompenſabat
labore. vt dicit Gen. Sic villicus xp̄i om/
nia neglecta tp̄e iuuētutis in ꝑſona ꝓpria ⁊
etiā in ſubditis ſibi cōmiſſis debet ꝑ ſatiſ/
factionē cōdignam reparare. q̄a nūc eſt tē/
pus reparādi. Quintū officium villici eſt
dñm cum gaudio ⁊ leticia expectare. et de
eius aduentu ſemꝑ ſollicitū eſſe Luce. xij.
Beatus ſeruꝰ quē cum venerit dñs inue/
nerit vigilantē. Et q̄a illa hora aduētꝰ eſt
incerta. Ideo dicit ſaluator. Vigilate ita/
qꝫ quia neſcitis q̄ hora filius hoīs veni/
at. Lu. xij. ⁊ Math. xxiiij. Magna ꝯfuſio
hominū eſt nō aduertere aduentū tanti do
mini. cū tamē hyrundo ⁊ ciconia cuſtodiūt
tempꝰ ſui aduētus. vt dicit Hieremie. viij
Nos igit fratres attendētes ꝙ poſt hāc vi/
tam nō eſt tp̄s villicandi in ꝑdictis. ſobrie
⁊ iuſte viuamꝰ in hoc ſeculo. expectātes be
atam ſpem ⁊ aduentū magni dei ⁊ ſaluato
ris noſtri. vt tandē tanq̄ veri villici ratiōe
facta debita cū eo ad gaudia eterna intro/
ire mereamur. Audiētes illud Euge ſerue
bone ⁊ fidelis. q̄a in pauca fuiſti fidelis. ſu
pra multa te cōſtituam. intra in gaudium
dñi tui. Ad q̄d nos ꝑducat villicorum do/
minus ⁊c.

Dñica nona poſt trinitatis. II.

Sermo CI.

Facite vobis a/
micos de māmona iniq̄tatis
vt cum defeceritis recipiant
vos in eterna tabernacula Luč. xvj. Quo/
niam a multis ſapientibꝫ huiꝰ ſeculi imo ve
rius amatoribꝫ mūdi ſepe dubitatū fuit
in quo ꝯſiſteret beatitudo. Et quidā eorū
in voluptatibꝫ. quidā in honoribꝫ. q̄dā in
diuitijs eam poſuerūt. Nam beatū dice/
runt ꝓplm̄ cui hec ſunt. Sed q̄a iſta ſentē
tia fuit falſa et erronea. q: nullus alter eſt
beatus niſi q̄ habet tp̄m ꝓpicium. Iuxta il
lud Ps. Beatus ꝓpl's cuius dñs deꝰ eius

Dominica nona poſt trinitatis

Jlle autẽ habet ſpecialiter xp̃m ſibi ꝓpiciũ
⁊ ſibi gratioſum. q̄ in ſuos paupes ꝓpicius
⁊ miſericors eſt. Unde Aug⁹. ſermone. xij.
Jlle vere diues eſt q̄ in deũ diues eſt. qui
aĩam magꝭ opulentijs q̃ꝫ corp⁹ diuitijs re/
plet. ⁊ facultates ſuas cũ paupibꝫ diuidit.
Qui locupletẽ ſe dando magis q̃ꝫ habẽdo
oñdit. q̄ in hoc ſe meminit hr̃e diuitias vt
feneret̃. i. mutuet deo. paſcat xp̃um. veſtiat
dñm. q̄ p̃rimoniũ ſuũ non ingrato heredi
acq̄rit relinq̄re. ſed ꝑ paupes illud xp̃o de
ſiderat accõmodare. Qui diuitias celo ma
gis q̃ꝫ mũdo cõmẽdat. Qui deſiderat poti/
or eẽ ope q̃ꝫ ſue ſubẽ facultate. Qui theſau
ros ſuos ad ſupna trãſmittit. Hec Aug⁹.
Nos igit̃ ſaluator volẽs ad ꝑfectã beatitu
dinẽ ⁊ felicitatẽ ꝑducere. viã nobis illuc ꝑ
ueniẽdi oñdit. ſ. miſcḋiã ⁊ eleẽoſinaꝝ largi
tionẽ. ꝑ quã nobis amiciciã illoꝝ poſſum⁹
acq̄rere. qui nos cũ defecerim⁹ poſt hãc vi
tam recipiãt in eterna tabernacula. vt dĩc
thema. Jn q̄bꝫ v̈bis tria tangunt̃. Primo
ſuadet̃ nobis elemoſinaꝝ largitas. Cũ dr̃
Facite vobis amicos. Scḋo ſubditur di
uitiaꝝ vilitas. cum addit̃. de mãmona ini/
quitatꝭ. Tertio ſubdit̃ amicicie vtilitas. cũ
dicitur. vt cum defeceritis recipiant vos
in eterna tabernacula.

Dixi primo q᷑ in v̈bis p̄miſſis
ſuadetur nob̃ pri
mo elemoſinaꝝ largitas. cũ dr̃. Facite vo/
bis amicos. Et certe magna dignitas ẽ ha
bere deum amicũ ⁊ anglos ⁊ oẽs ſcõs dei
⁊ electos homini pctõri q̄ aliq̄ñ fuit filius
diaboli ⁊ amic⁹ ſeculi ⁊ inimic⁹ dei. Uñ de
elemoſina p̄t dici illud. amicos dei ꝯſtituit
Jſtud p̄ꝫ de abraam qui ꝑ eo q᷑ miſericors
fuit ⁊ diuitias paupibꝫ diſtribuit. amicus
dei ẽ appellatus Geñ. xviij. Magna digni
tas homĩ eſt dare deo oĩa hñti ⁊ in oĩbꝫ ha
bundãti. Jn ſecl̃o ſiquidẽ ſic ẽ. q᷑ ille dicit̃
mlt̃o felicior ⁊ beatior qui dat q̃ꝫ q̄ accipit
Sicut dicit apl̃s Act. xx. Beatius ẽ dare
q̃ꝫ accipe. Uñ honorabilior reputat̃ ille q̄
dat illo qui accipit. Cũ ḡ hõ dat paupib⁹.
certe xp̃o dat. ⁊ in h̃ vid̃r multũ honorabil̃
Q autẽ xp̃o dat licet ꝑ hoiem p̄ꝫ Math.
xxv. Qḋ vni ex minimis meis feciſtꝭ ⁊c̃. Nar
rat Gre. q᷑ quidã bon⁹ hõ erat qui libẽter
recipiebat et paſcebat paupes. Et q̄dam
die venit dñs ad domũ illius in ſpecie pe/
grini paupis. Quẽ cum ille recepiſſet ⁊ vel/
let dare aquã manibꝫ illi⁹ vt prãderet. ꝟtit
ſe vt acciper aquã. ⁊ dñs diſparuit. Quo fa
cto cum ille ſtupefact⁹ eſſet in ſeq̄nti nocte
ei in viſu dñs dixit. Hodie me in ꝓpria pſo
na recepiſti. vñ Pſ. oñdens talẽ dignitatẽ
dicit. Tota die miſeretur ⁊ cõmodat Pro
uer. xix. Feneratur dño qui miseret̃ pauperi
Grego. Qui in terra iacẽti porrigis in celo
ſedenti accõmodas. Et Aug. Qui paupe/
ri dat deo accõmodat. Et ſequitur in Pſ.
magna dignitas. ⁊ ſemẽ illius. i. opa iſta mi
ſericordie ſcḋm Jnno. q̄ facit vt fructũ eter/
num recipiat. in bñdictione erit. i. affert ei
benedictionẽ eternã. vñ Deut. xxiij. Fra/
tri tuo abſqꝫ vſura id q̄ indiget accõmoda
bis vt bñdicat tibi dñs deus tu⁹ in oĩ ope
tuo in terra ad quã ingredieꝛ poſſidendã
Math. xxv. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi man/
ducare. Et ſequit̃. Venite bñdicti patris
mei. Certe iſtã dignitatẽ deberem⁹ multũ
aduertere ⁊ ꝓponere etiã nr̃is filijs. Ma/
ior enĩ debet eẽ xp̃i amor ⁊ paupeꝝ eius q̃ꝫ
filioꝝ. Uñ Aug⁹. in li. de doctrina xp̃iana
dicit. Eget xp̃s in paupe. petit ⁊ nõ accipit
Que iuſticia vt hẽat fili⁹ tuus vñ luxuriet̃
⁊ egebit deus tu⁹. q. d. Nulla ẽ iuſticia ſed
poti⁹ iniuſticia. Sꝫ prochdolor multi ſũt
q̄ tm̃ theſaurizãt ꝑ filijs. q᷑ nõ ſolũ nõ dãt.
ſed rapiũt paupibꝫ bona ipoꝝ. Contra q̄s
dicit Aug. in li. xij. ſermonũ. vltimo ſmone
Nõ p̄t inquit ille miſcḋiã facere q̄ poſſeſſi
onibꝫ longe lateqꝫ diffuſis in ꝯfinio alioꝝ
poſſidere nõ patit̃. dũ termios iũgit fines
ꝓducit. calũniat̃ paupi. mediocrẽ ꝑmit. vi/
cinũ excludit. oẽs circa ſe poſitos infeſtan/
do ac pſeq̄ndo depellit. qui non acq̄rit niſi
alius fleuerit. lucra nõ condit niſi alius ge
muerit. cui ſolũ bonũ ẽ publicũ malũ. cuꝫ
aut fruct⁹ ſeruat aut annonã coaptat vt ꝑ
cia multiplicet. aut fenus exaggerat dũ ac/
quirẽdi lucri ꝑ nocẽdi exq̄rit ingenia. Põt
ne tal̃ miſcḋie implere officia. cui pupilloꝝ
eſt dulcꝭ gemit⁹. ⁊ viduaꝝ ſuauis ẽ flet⁹. dũ
p̄da hmõi paſcit̃ ⁊ ſpolijs taliũ delectat̃. q̄
diues ẽ archa nõ merito. poſſeſſione nõ ge
nere. voce nois nõ dignitate. Põt ne miſe
ricordia tangi aut hũanitate moueri. cui⁹
auaricie nec ꝓpriũ ſufficit. qui etiã modicũ
alienũ imponit ad ꝓprium multũ. q̄ ⁊ ſi pau
peri tribuat hic magis deteriora dat. ⁊ ſic
alij tollit quod alteri porrigit. Et eſurien/
tis pane eſurientẽ reficit. ⁊ nudum ſpolijs

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

veſtit alienis. Cũ ſcriptũ ſit. Qui offert ſa/
crificiũ de ſubſtantia paupis q̃ſi qui victi/
mat filium in ɔſpectu patris. Hec ille. Ta
les certe multiplicant eis inimicos magis
q̃ȝ amicos. ⁊ cũ filijs ſuis q̃buſ theſaurizãt
pibunt. Sicut enĩ miſericordes etiam cũ
ſuis filijs benedicent̃. de quibꝰ dicit̃ Tota
die miſeretur ⁊ comodat. ⁊ ſemen eorum. i.
tam filij q̃ȝ opa. ſm̃ Innocẽ. quartũ. in be/
nedictione erit. etiã in pſenti. q̃a ad litterã
paupes benedicũt eis ⁊ filijs ſuis qñ reci/
piunt elemoſinam. et dominus etiam dat
eis benedictionẽ gratie. ⁊ poſt benedictio/
nem gratie bñdictionẽ glorie Vñ. ij. Cor.
ix. Qui ſeminãt in bñdictiõibꝰ. de bñdicti
onibus ⁊ metent vitam eternã. Vñ Criſ.
dicit. Conſiderate q̃liter paupes bñdicũt
qui recipiũt. ⁊ cogitate qualiter dominus
remunerat cui plꝰ placet. Hec ille. Ita ecõ
uerſo immiſericordes ⁊ impij maledicunt̃
cũ eorũ filijs. Vñ dicit̃ in Pſ. pdicto. In/
iuſti punient̃. Gloſa. Sicut iuſti remune/
rant̃. ita impij puniunt̃. Math. xxv. Ibũt
hi in ſupplicium eternum. iuſti autẽ ⁊c̃. Ec/
cleſiaſtici. vij. Vindicta carnis impij ignis
⁊ vermis. Et ſemen impioꝝ pibit. i. opera
ſiqua fecerint nõ afferent fructũ. Ozee. ix.
Radix eorũ exiccata eſt. fructũ nequaq̃ȝ fa
ciet. Radix eſt caritas. Unde nihil habz vi
riditatis ramus boni opis niſi manſerit i
radice caritatis. j. Cor. xiij. Si diſtribue/
ro in cibos pauperũ omnes facultates me/
as. caritatẽ autem nõ habeã. nihil mihi p/
deſt. Hoc eſt cõtra illos q̇ in mortali pecca
to faciũt elemoſinas credentes p hoc mun
dari. cũ tamẽ dicat̃ in Pſ. Declina a malo
⁊ fac bonum. Prius ergo malũ culpe ẽ de/
lendum p contritõem ⁊ ɔfeſſionẽ. ⁊ poſtea
faciendũ bonũ elemoſinarũ ad delenduȝ
malũ pene p ſatiſfactionẽ. Sic enĩ intelli/
gitur illud Luc. xj. Date elemoſinã. et ecce
omĩa mũda ſunt vobis. ſcȝ mũdis. q̃a iux/
ta ſententiã ſaluatoris omĩa mũda mũdiſ.
immũdis aũt immũda omĩa. Prius itaq̃ȝ
recõciliemur deo p humilitatẽ cordis ⁊ cõ
feſſionẽ oris. ⁊ tũc poſtea faciamus nobis
amicos de mãmona iniq̃tatis. p q̃s amici
ciam dei acq̃rere valeamus. ¶ B ¶

¶ Dixi ſecundo q̃ in v̄bis pre
miſſis ſubdi/
tur diuitiarũ vilitas. cũ dicit̃. de mãmona
iniquitatis. Certe magna vilitas cũ q̃s vo

catur nomĩe demõis. Hoc aũt eſt de diui/
tijs q̇ vocant̃ nomine demonis pſidentis
auaris ⁊ ſupbis diuitibꝰ. ¶ Dicunt̃ autẽ
mãmona iniq̃tatis. q̃a nõ ſunt vere diuitie
ſed paupertate plene. vt dicit Augꝰ. in lib. de
verbis dñi. Quãdiu enĩ ſunt diuitie in ter
ra. nõ ſunt vere diuitie. vñ illud. Dextera
eorũ dextera iniq̃tatis. hoc dixerũt illi q̃z
os locutũ eſt vanitatẽ. Vñ cõcludit Augꝰ.
in lib. l. q̃ſtionũ. Ꝙ vanũ eſt dicere tales eẽ
beatos quibꝰ hec ſunt. Sed poſtq̃ȝ huiuſ/
modi diuitie tranſmigrauerint ad celos p
manꝰ pauperũ vere pñt dici diuites. Se/
cũdo dicũtur iniq̃tatis. q̃a inique. i. nõ eq̃/
liter habent̃ nec diſpenſantur. q̃a ille nihil
portat. tu nimiũ oneraris. ille nihil ſecum
portat. tu plus portas q̃ȝ opus eſt. Ita di/
cit Augꝰ. in li. j. de ſmone dñi in mõte ſer/
mone. v. Tertio dicunt̃ iniquitatis. Quia
ſm̃ Aug. Omĩs diues aut iniquus aut he
res iniq̇. Et difficile eſt diuites ſaluari. vñ.
Hugo de clauſtro aĩme lib. ij. ca. iiij. i fine
dicit diuitibꝰ q̃ttuor eſſe neceſſaria. Prio
ne licita iniuſte acq̇rãt. Scdo ne iuſte acq̇
ſitis illicite pfruant̃. Tertio ne multa q̃ȝ/
uis licita poſſideãt. Quarto ne licita illici/
te defendãt. Primũ facit de licito illicitũ.
ſimiliter ſcdm̃. ſil'iter tertiũ. quartum vero
cupiditati eſt primũ. Duo acq̇runt̃ iniuſte
ſeu illicite. ſcȝ ſupbia ⁊ cupiditas. Duo que
male fruunt̃ acquiſitis. ſcȝ gula ⁊ luxuria.
Duo q̇ male poſſident. ſcȝ pdigus ⁊ auarꝰ.
Unus enĩ cõgregat inique. ⁊ alter inique
diſſipat. Duo q̇ male poſſeſſa defendũt. in
temperãtia ⁊ prudẽtia ſeculi. Sicut ſalua
tor dicit in euãgelio. Ꝙ tales prudẽtiores
ſunt filijs lucis. q̇ prudẽtius ſciunt defen
dere ſuas poſſeſſiones ſeculi q̃ȝ filij lucis
poſſeſſiones celi. Illi enĩ exponũt corpus
et aĩam p ſuis diuitijs acquirẽdis ⁊ defen
dendis. filij aũt lucis vix corpus exponũt.
Dicũtur etiaȝ diuitie iniq̃tatis mãmona.
q̃a hominem pcipitãt ⁊ demergũt ad iniq̃ta
tẽ. ⁊ ad multa mala. ⁊ pſertim ad tria. Pri/
mo enĩ habẽt ex parte materie vilitatẽ. ſm̃
quã aĩaȝ vilificant ⁊ corrumpũt. Vñ Pe
trus hortat̃ fugere ab eis. ij. Pe. j. Efficia/
mini diuine ɔſortes nature. fugiẽtes eius
q̇ in mũdo eſt ɔcupiſcẽtie corruptionem. i.
terrenoꝝ ɔcupiſcentiã ex vili ⁊ corruptibi
li materia ortam. Quid enĩ ſunt aurũ ⁊ ar/
gentum aut vaſa pcioſa niſi quedam terre

egeſtiones ⁊ ſtercora. Sȝ diceres quō poſ
ſibile eſt aīam corrumpi ab iſtis īmundis
rebus. Rn̄deo breuiter cum ꝓpheta. ꝙ hoc
fit ꝑ amorē ꝑ quem quis efficitur ſimilis il
li quē amat. eo ꝙ amor transfert amantem
in amatū. ſm Aug⁹. ⁊ Dionisiū. Unde pro
pheta dicit de talibꝫ ꝙ facti ſunt abhomi/
nabiles ſicut ea que dilexerūt Secūdo di
uitie habēt ex parte finis infructuoſitatē
q̄a qui volunt diuites fieri incidūt in tem
ptationes ⁊ in laqueū diaboli. ⁊ in deſide/
ria multa ⁊ inutilia ⁊ nociua que mergunt
hominē in interitū et in perditionē. Ecce
vilitas diuitiarū ⁊ iniq̄tas. q̄a hoīem tāq̄
auem vilē illaqueant vt cibus diaboli fiat
Quanta iniq̄tas mergere hominē in ꝓfun
dum inferni. q̄ factus eſt vt fieret ciues ce
li. Sed nō mirū. quia aurum ⁊ argentum
grauia ſunt. ⁊ trahūtur ab inferioribꝫ par/
tibus terre. et ideo cū auaricie rubiginem
ſibi coiunxerūt. ſuā repetunt originē ⁊ mi/
ſeros amatores ſuos ad infernū demer/
gunt. Tercio diuitie habēt ex parte dura/
tionis breuitatē Job. ix. Dies mei velocio
res fuerūt curſore. fugierunt et nō viderūt
bonum. Pertranſierunt quaſi naues po/
ma portantes. Exiſtentes in naui nō per/
cipiunt velocitatē nauis niſi ꝑ cōparatio/
nem ad arborē in littore. ſic nos non ꝑcipi
mus breuitatē vite huius niſi ꝑ cōparatio
nem ad eternitatē. Et ſicut nauis portans
multitudinē pomorū relinquit in littore
odorem nō refectionē. Sic tempalia q̄ fu/
giunt ſolā relinquūt affectionē ad confuſi
onem nō ad remunerationē. C

Dixi tercio ꝙ in verbis ꝑmiſ/
ſis ſubiungit̄ ami/
cicie vtilitas Cū dicit̄. vt cū defeceritis re
cipiant vos in eterna tabernacula. Certe
magna vtilitas amicicie quā acquirūt ho/
mines ꝑ miſcdie opera vt mereant̄ per hec
intrare eterna tabernacula De q̄bꝫ dicitur
in Ps. q̄ȝ dilecta tabernacula tua dn̄e vir/
tutū. Et vere dilecta. q̄a omī dulcedīe ple
na. Ps. q̄ȝ magna multitudo dulcedīs tue
dn̄e quā abſcondiſti timētibꝫ te. Ad iſta ta
bernacula deſiderat naturaliter omīs ho
mo. vt dicit Boecius. iij. de cōſola. q̄a natu
raliter quilibet vellet cōſequi beatitudinē.
Un̄ in figura dicit̄. j. Re. iiij. Ex omīs iſrl̄
fugit i tabnacl̄a. Quilibȝ ei q̄ntūcūq̄ pau
per. q̄ntūcūq̄ abiect⁹ ⁊ deſpect⁹ a ſeculo. di
cit ⁊ dicere intra ſe nō ceſſat. Tranſibo in
locū tabernaculi admirabilis vſq̄ ad do/
mū dei. Ex quo autē ſic cōmunis eſt inten
tio omniū vt tranſeant in iſta tabernacula
neceſſaria eſt via illuc veniēdi. ⁊ duces di/
rigentes nos. q̄ nos illuc ꝑducāt. Uia au/
tem nō eſt alia niſi miſcdia. ſm Aug⁹. Per
hanc enī neceſſe eſt intrare quēlibet Luce
vj. Eſtote miſericordes. Duces illuc diri/
gentes et nos introducētes ſunt paupes
chriſti. amici noſtri veri. quoꝝ amiciciā mi
ſericordie opibus acquiram⁹. Sed q̄a di
citur hic. Facite vobis amicos nō q̄ſcūq̄.
ſed qui poſſunt vos recipe in eterna taber
nacula. Ideo videndū eſt de triplici gene/
re amicoꝝ. Eſt enim amic⁹ ꝑniciosus ⁊ no
ciuus. Eſt amicus fictus ⁊ ſimulatiuus. et
eſt amicus verus ⁊ ſaluatiuus. De primo
amico dicit̄ Ecci. vj. Eſt amicus q̄ ad ini/
micicias cōuertitur. et qui odiū et rixas. ⁊
cōuicia denudabit. Iſte eſt ſimilis ſcorpio
ni. q̄ lingua blandit̄ ⁊ cauda mordet. Ta/
les ſunt oīno fugiendi. quia ſunt periculo
ſi. Talis fuit abſolon. ij. Regū. xiij. Qui fa/
cto cōuiuio fratrem ſecū comedentē occi/
dit. Talis etiā fuit gener ſymeonis Ma/
chabei. qui facto cōuiuio ipm occidit. Iſti
amici doloſi deſignant moraliter blādos
adulatores. qui licet apparent amici. tn̄ in
rei veritate ſunt inimici ⁊ occiſores anima
rū noſtrarū. quia licet ſuauiter radunt. tn̄
guttur amputāt. et licet genam tergūt tn̄
oculū eruūt. Un̄ de eis dicit̄ Ecci. xij. In
labijs ſuis indulcat inimicus et corde ſuo
inſidiatur vt ſubuertat te in foueā. In ocu
lis ſuis lacrimabit̄ inimic⁹. ⁊ q̄ſi adiuuās
ſuffodiet plantas tuas. De his etiā dicit
Seneca epiſtola. lxx. Adulatio q̄ſi ſimilis
eſt amicicie. nō imitatur tn̄ illā ſed vincit
et ꝑterit. apertis ⁊ ꝓpicijs auribꝫ excipitur.
et in ima ꝑcordia deſcendit. eo ipſo gratio/
ſa quo ledit. Et ſequitur. Uenit ad me ꝑ
amico blando inimicus. vicia ſub virtutū
ſpecie ſurrepunt. Hec ille. Iſtorum ami/
cicia multū periculoſa eſt. quia hominē oc
cidit in anima dū eius vicia laudant̄. Et
ſentētia platonis fuit hominē magis pro/
ficere ex inimicis qui corrigūt homis cri/
mina q̄ȝ ex amicis qui tolerant vel occul/
tant ea. Iſaie. iij. Popule meus qui te bea
tum dicunt. ipi te decipiunt. Sed quid fa
ciendū eſt cōtra tales. certe habēda eſt cō/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſideratio ꝓprioꝝ defectuū. ſicut docet Se
neca in ep̄la. xcvi. vbi narrat de Alexādro.
qui dū in obſidione cuiuſdā ciuitatis cir
cuiens muros ſagitta fuiſſet ꝑcuſſus. duꝫ
vulnus vehemēter doleret ait. Om̄s inq̄t
iurant me eſſe iouis filium. ⁊ vulnus h̄ ho
minē me eſſe clamat. Sic nos faciam⁹ con
tra adulatores dicentes. Vos dicitis me
prudenteꝫ. ſed ego video q̄ꝫ multa inutilia
ↄcupiſcam. Nec hoc quidē intelligo quod
aīalibus ſatietas monſtrat q̄s cibo quis
potu debeat eſſe modus. De tali ḡ inimi/
co ſemꝑ intelligendū eſt illud Ecci. xij. Ne
credas inimico tuo in eternum. ¶ P ¶
¶ Scd̄s eſt amic⁹ fictus ⁊ ſimulatiu⁹. De
q̄ dicit̄ Ps̄. xl. Etenī homo pacis mee in q̄
ſperaui. q̄ edebat panes meos magnifica/
uit ſuꝑ me ſupplantationē. Et ibi loquitur
de iuda q̄ fictus erat amicus xp̄i ⁊ finaliter
ſupplantauit eum. Iſti amici licet ſint ficti
tn̄ ſunt tolerandi. q̄a omīo vitari non pn̄t.
ſicut xp̄s tolerauit iudam fictum amicum
dans nobis exemplū tolerādi fictos ami/
cos. Unde dicit Innocē. q̄rtus ſuꝑ Ps̄. xl
Voluit tradi a iuda q̄ videbat̄ eſſe amic⁹
Ideo. Primo ne homo ponat ſpem in ho
mine. q̄a dicit̄ Hieremie. xvij. Maledict⁹
homo q̄ cōfidit in hoīe. et qui ponit car/
nem brachium ſuū. Scd̄o ideo ne credat
ſe homo homini Joh. ij. Ipe aūt ieſus nō
credebat ſemetipm̄ eis. eo q̄ ipe noſſet om
nes Hiere. xij. Fratres tui ⁊ dom⁹ patris
tui ipi etiā pugnauerūt aduerſum te. ⁊ cla/
mauerunt p⁹ te plena voce. Ne credas eis
cum locuti fuerint tibi bona. Tertio ideo
vt hō xp̄ianus diſcat ꝑſecutiones ſuſtine/
re nō ſolum ab inimicis. ſed etiā a domeſti
cis Joh. xv. Non eſt ſeruus maior domio
ſuo. ſi me ꝑſecuti ſunt et vos ꝑſequentur.
Quarto ideo vt hō ab inimicis ⁊ familia/
ribus ſibi caueat Ecci. vj. Ab inimicis tu/
is ſeparare. et ab amicis tuis attēde Mi/
chee. vij. Ab ea q̄ dormit in ſynu tuo cuſto
di clauſtra oris tui. Et ibideꝫ. Nolite cre/
dere amico. ⁊ nolite ↄfidere in duce. Quin
to ideo vt oñderet q̄a domeſtici efficacio/
res ſunt ad nocendū. Vn̄ dicit Greg. Cū
diabol⁹ ſe ꝓprijs virib⁹ nihil aduerſū nos
poſſe cōſpicit ꝑficere. ꝑ linguas nobis ad/
herentiū ſeuit. Ideo nulla peſtis ad nocē/
dum efficacioꝛ q̄ꝫ familiaris inimic⁹. Inq̄t
Hieronym⁹ Math. x. Et inimici homis

domeſtici eius. Sed valde mirabile eſt h̄
in homine. quod non eſt reperire in cane.
Nam canis et alia bruta beneficia ſentiūt
⁊ recōpenſant amicicia. Homo aūt fictus
beneficia recipit. et tn̄ maleficia reddit vel
ſaltem bona reddere nō curat ⁊ ſi mala nō
reddat. Narratur de quodā cane Rome.
q̄ circa corpus dn̄i ſui defuncti tamdiu nō
comedens ſtetit. q̄ ꝑ fame langueret. et cū
ſibi panis proijceret̄ ipm̄ ad os dn̄i mor/
tui portauit. Similiter de alio cane nar/
ratur. q̄ cū quidaꝫ armatus miles domi/
nū ſuum in nocte inuaſiſſet. ipe q̄ntuꝫ po/
tuit pro dn̄o pugnauit. ſed cū reſiſtere ar/
mato nō poſſet. dn̄s fuit occiſus. Cras ve/
ro ſummo mane ↄuenit turba ciuitat̄ ad
tantū ſpectaculū in qua etiā affuit ille mi/
les. vt ſe neſcire fingeret. ⁊ homicidiuꝫ per
ipm̄ factū diſſimularet. Sed canis ipo vi/
ſo in tota turba in eum irruit. ⁊ tādiu ipm̄
momordit quouſq̄ꝫ fuit homicidiuꝫ illud
corā oīb⁹ ↄfeſſus. Silr̄ narrat Aug⁹ in li.
de quātitate aīe de cane vlixis q̄ poſt vi/
ginti annos dn̄m ſuū cognouit. ⁊ alio reli/
cto cui ſociat⁹ erat. priori adheſit. Iſta nō
faciūt amici ficti q̄ nō ꝑmanēt in tp̄e neceſ/
ſitatis. ſed tm̄ ꝓſperitat̄ Ecci. vi. Eſt ami/
cus menſe. ſed nō ꝑmanebit in tp̄e neceſſi/
tatiſ. Iſtoꝝ amicicia nō eſt niſi ꝓpter bonū
vtile aut delectabile. q̄ ceſſante ceſſat amici
cia. Vn̄ Ouidi⁹ de ponto dicit Illud ami
cicie comodū venerabile nomen. Preſtat.
⁊ in queſtu ꝑ meretrice ſedet. Diligitur ne/
mo niſi cui fortuna ſecundat. Turpe q̄deꝫ
dictu. ſed ſi modo vera fatemur. Vulgus
amicicias vtilitate ꝓbat. Ideo Ariſto. viij
Ethicoꝝ dat bonū cōſilium vt nō de facili
nos cōmittam⁹ talib⁹ amicis. Dicit enī q̄
nō eſt amic⁹ facile aſſumēdus niſi cū eo ſa
lis modius cōſumat̄. Illa ergo ſ̄a ē amici
cia ⁊ diu manſiua q̄ eſt caritatis glutino co
pulata. vt dicit Hiero. in ep̄la. lxxxiij. Et
Seneca epiſtola. xci. Qui habet talē ami/
cum cōiunctum caritate. non eſt maluꝫ q̄d
patiatur. vt dicit Criſo. ſuper Jobeꝫ omē
lia. lxxxviij. quia ab eo in omnib⁹ ſupporta/
tur. ¶ E ¶ Tertius eſt amicus fidelis et
ſaluatiuus. qui non ſolum in pſenti diligit
ſed etiam in futuro fideliter amici cauſam
agit. De quo dicit̄ Ecci. vi. Amic⁹ ſi ꝑman
ſerit fixus erit tibi coequalis. et in dome/
ſticis tuis fideliter aget. Iſte amicus eſt q̄

libet pauper xp̄i.q̄ in p̄ſenti eſt fidelis. q̄a
procurat negociū ſalutis nr̄e p̱ ſuarū ora/
tionū ſuffragia. ꝛ in futuro dabit nob xp̄s
p̱ eo eterna premia Et hoc eſt q̄d dicit. Re
cipiant vos.i.recipi dignos vos oſtendāt.
in eterna tabernacula. Sciendū eſt autē
q̄ regnū celorū dicit̄ tabernaculū.p̱ ſimili/
tudinem ad tabernaculū moyſi. De q̄ dici
tur Exodi.xxvj.ꝛ ad Hebreos.ix. Nō q̄/
dem tabernaculum erat diuiſum in duas
partes. Prima ꝯtinebat viginti cubitos.
Scd̄a decē. In p̄ma parte erant candela/
bra ꝛ menſa ꝛ ꝓpoſitio panum.i. duodecim
panes q̄ ſingulis ſabbatis ꝓponebant̄ re/
centes ſup̱ menſaz Leuitici.xxiiij. In ſcd̄a
vero parte erat aureum thuribulū.altare
incenſi.archa teſtamenti aurea circūquaqꝫ
In qua erat vrna aurea habēs māna.ꝛ vir
ga aaron q̄ fronduerat.ꝛ tabule teſtamen
ti.ſup̱ quaz archam erant cherubin glorie
obumbrātia ꝓpiciatoriū. Prima pars iſti⁹
tabernaculi ſignificat eccleſiā militantem
in qua eſt chriſtus velut candelabrū. Mē
ſa ſacra ſcriptura Panes.xij. duodecī apo
ſtolorū officiū. Thus oratio. Scd̄a pars
tabernaculi ſignificat eccleſiā triumphan/
tem ſcꝫ regnū celorū.in qua eſt thuribulū
aureū.ſiue altare incenſi.q̄d ſignificat ca/
ritatem ſm̄ Horrā ſup̱ epiſtolaz ad hebre/
os.ix. Archa cū māna diuine fruitōis dul
cedinem. Virga aaron poteſtatē ſacerdo/
talez. Tabule teſtamēti legiſlatoris digni
tatez. Cherubin glorie obumbrantia ꝓpici
atoriū angelorū reuerentiā et honorē.ꝓpi/
ciatoriū eius pietatē ꝛ ꝓpiciationē Ad iſtud
igitur celeſte tabernaculū p̱ducunt̄ miſeri
cordes homies ſuffragio pauperꝝ. De quo
tabernaculo dicit Ps̄.exclamādo et admi
rando.q̄ꝫ dilecta tabernacula tua dn̄e. Et
vere dilecta ſm̄ Horraz ꝓpter tria. Primo
q̄a iocunda et gaudioſa. Ps̄. Tranſibo in
locū tabernaculi admirabilis vſqꝫ ad do/
mū dei. Et ſeq̄tur. In voce exultationis.
Dilecta ergo ꝛ ꝓpter ſocietatē. quia ad do/
mū dei.ꝛ ꝓpter rei exultationez.q̄a in voce
exultationis.ꝛ ꝓpter verā refectionez.quia
ſonus epulātis. Scd̄o q̄a pacifica ꝛ ſecu/
ra Iſaie.xxxij. Sedebit ꝓplus me⁹ in pul
chritudine pacis.ꝛ in tabernaculis fiducie
ꝛ requie opulenta. Ergo dilecta ꝛ propter
pulchritudinē pacis.ꝛ ꝓpter fiduciā ſecuri/
tatis.ꝛ ꝓpter opulentiā quietis. Tertio q̄a
eterna manſibilia Iſaie.xxxiij. Reſpice ſy/
on ciuitatē ſolennitatis tue. Oculi tui vi/
debūt hieruſalē opulentā. tabernaculum
q̄d nequaq̄ꝫ transferri poterit. Ergo dile/
cta ꝛ ꝓpter leticiā ſolēnitatis.ꝛ ꝓpter opulen
tiam ciuitatis.ꝛ ꝓpter immutabilitatē eter
nitatis. Ad iſta tabernacula aſcendit hō p̱
tria ſicut p̱ gradus. Primū eſt mūdicia ca/
ſtitatis. Ps̄. Domine q̄s habitabit in ta/
bernaculo tuo Et ſeq̄tur. Qui ingreditur
ſine macula. Ideo in Canonica Iude di/
citur. Odientes ꝛ eā que carnalis eſt ma/
culatā tunicā. Scd̄m eſt lux bone operati
onis cū rectitudine intentōnis. Ps̄. Emit
te lucem tuā ꝛ veritatē tuam.ipa me dedu/
xerunt ꝛ adduxerūt in taber.ꝛc̄. Non dicit
lucem ſine veritate ſicut in hypocritis.qui
ſicut hel ſunt interius lutei ꝛ exterius luci
di. Tertiū eſt opus pietatis vt dicit̄ hic.
Facite vobis amicos de māmona iniq̄ta/
tis.vt cū defeceritis recipiant vos in eter
na taber.ꝛc̄. Diſtinguitur autē hoc taber
naculū in plura.vt in primo ſit tabernacu/
lum trinitatis. In ſecūdo marie virginis.
In tertio totius curie celeſt̄. De q̄ Nume
ri.xxiiij.q̄ꝫ pulchra tabernacula tua iacob.
vt valles vt orti q̄ſi cedri que fixit de⁹. Cō/
mendantur aūt hic a pluribꝫ. Primo quia
ſpecioſa.q̄a pulchra.quia amena.vt valleſ.
quia fertilia vt horti.q̄a ſublimia q̄ſi cedri
quia inamiſſibilia.q̄a que fecit deus ꝛ non
homo. Ad que nos perducat ꝛc̄.

Dominica.X.poſt trinitatis.I.
Sermo CII.

Videns ieſus ci/
uitatem fleuit ſuper illā dicens
Si cognouiſſes ꝛ tu. Luc̄.xix.
Inter cetera que hominē a peccato reſur
gere nō p̱mittunt. vnum eſt ignorantia pe/
ne future p̱ peccato imminētis. quia enim
peccator ſola p̄ſentis vite gaudia momen
tanea conſpicit et futurarū penarū acerbi
tatem peccato debitam non attendit. ideo
intrepide peccat. Iuxta illud Eccl̄es.viij.
Quia non profertur cito cōtra malos ſen
tentia.abſqꝫ vllo timore filij hominū p̱pe/
trant mala. Vita ſiquidem p̄ſens ē dubia
ad vtramqꝫ partem.quia nec bonorū pre/
mia patent.et malorū ſupplicia latent.ſed
om̄ia in futurū reſeruant̄ incerta Ecc̄s.ix.